

سی فصل تحقیق و رموز استنطاق

تقصیری متهم دارد باید قضیه را دنبال نماید در مورد شهادت اطفال جزاینکه عمر تحقیق را بیجهت دراز و بیحاصل کنید بهره دیگری نمیرید پس از نمو و رشد کامل مراکز دماغ و زیاد شدن عمر در اثر کار کردن و فشارهای عصبی و استعمال و بکار رفتن قوه مدرکه کم کم قوا آنها ضعیف شده و حساسیت خود را از دست میدهند و از اینرو است که شك و تردید و نسیان زیاد میشود و وقایع را خوب ضبط نموده و بموقع پس نمیدهند بنا بر این شهادت پیران و سالخوردهگانرا خیلی مواظب باشید خلقت زن از حیث قواء دهانی همیشه مظنون است عوامل جسمانی زن همیشه حاکم و فرمانفرما بر عوامل روحی او است یعنی اختلافات مزاج و رشد و نمو و درك و تصرف او را در معرض توجه بروحیات مخصوصی میگذارد نه اینکه با توجه بروحیات مخصوص امر بر عوامل جسمانی خود نموده و مقصود را انجام دهد طبیعت خلقت زن و مرد بسان سایر قواء دارای اثرات جاذب و مجذوبی است مرد همیشه به بهترین زن توجه و دقت و دلبازی دارد و زن همیشه اسرار و رموز طنازی خود را میکوشد جلوه دهد تا جلب نظر نماید و هر چه را که خوب پندارد و ودایع طبیعی بکنای خود انگارد سعی میکند در محیط خارج نمایش دهد خوی اول مرد در این راه تملق آمیز و خوی دوم زن عشوه آمیز است تاثیر این دو قوه قوی علت شهادت را از حقیقت منحرف میدارد و وقتی ارتباط این دو قوه پیدا شده توقع حقیقت گوئی را نباید از میان برداشت. حقد و حسد مخصوصاً در این جنس زیاد و مواظب باشید مخلوط با شهادت آنها نشود لاف و گزاف و اغراق گوئی زیاد دارند چون قوه خیال و تصورشان خود بخود زیادتر از مردان کار میکند و وقایع را خیلی بزرگتر از آنها نمایش و شهادت میدهند قوه ماسکه آنها خیلی ضعیف است اغلب قوایشان جذب و دفع بعمل میآورد لذا خودداری و مقاومت کم میکنند هر وقت شهادتشان را استماع میکنید زمینه تحقیق و سوال و جواب را طوری بگیرید که از اسرار

گوینده (نطق و بیان) - این قوه از راه قوه سامعه خیلی استفاده مینماید و هر چه را شنیده بسهولت تکرار مینماید ولی بر عکس از راه قوه باصره کمتر کمک میکنند. هر چه را چشم به بیند حقیقتش را بیان نمیتواند مجسم سازد بعضی اعمال و وضعیات محل و رنگ و قیافه و چهره عاجز از تفسیر و بیان است. و بدین سبب است که بجای قوه بیان امروز در فن استنطاق علم عکاسی بکار میرود. چهره عکاسی خیلی چیزها و جزئیات مطالب را که چشم نمیتواند بگیرد ضبط میکند.

بیان بهترین واسطه است که مکنونات قلب شاهد را در پیشگاه مستنطق ظاهر میسازد طرز گفتار و استعمال الفاظ موزون و متناسب فصاحت و بلاغت شدت و غلظت گفتار تندی و کندی خیلی موثر در روحیات شنونده است ولی هرگز خود را تحت تاثیر الفاظ شاهد قرار ندهید و نزد قدرت و توانای قانونی خود هر کس در هر مقامی که باشد با اهمیت نداده و او را شخص عادی پندارید تا باو جذب نشوید و بتوانید واقعه را کشف کنید.

سن و جنس

سن و جنس در کیفیت شهادت و قدر و قیمت آن دخالت عمده دارد اطفال چون قواء دماغیشان هنوز نمو کامل خود را ندیده در طرز فکر و خیال و تصور و تصرفات و ارتباط با آثار محیط خارجی متفاوتند و طرز دریافت مطالب از حیث سرعت بزرگی کوچکی صدا مسافت رنگ را با اشخاص مانع یکسان نیستند اغلب شهادتشان از روی تحریک احساسات آنهاست و ارادی نیست تحت تاثیرات ترس و فریب و وحشت واقع میشوند پس از تاثیر این عوامل در روحیاتشان وقایع دروغی بجای عین حقیقت در نقاشخانه خیال و تصورشان مصور میگردد. بهتر اینست که از شهادتشان صرف نظر کنید زیرا وسوسه کشف جرم شما را بیشتر میکند و از آنجا که مستنطق تا هر نقطه وسوسه و شك و تردید در تقصیر یابی

دوسیه کاملاً مطلع نشوند و گرنه کشف جرم را خیلی مشکل میکنند.
عوامل خارجی و تأثیرات آن در شاهد
 تا کون آثار مادی و روحی شاهد و طرز ارتباط او را با عمل بیان کردیم ولی عوامل دیگری نیز موجود است که موضوع شهادت را با طرز روابط شاهد و محیط جرم تغییر میدهد و مهمترین آنها شهرت و انعکاس است البته اگر پس از وقوع حادثه فوراً مصادف با شاهد شوید شهادت او را بحقیقت نزدیکتر گوش خواهید کرد و خصوصاً این وظیفه بعهد کلا تریبهای محلی است که واقعه را در زمان نزدیک وقوع ضبط میکنند و نوعاً اولین تحقیقات کلا تریبها اگر بوسیله مامورین زیر دست انجام شود خیلی قیمت دارد زیرا تحقیقاتی است که نزدیک واقعه گنجه شده و تقریباً حقایق هر چه بوده بدون شاخ و برگ اظهار شده و شاکه و متهم و شاهد مجال فکر برای مغشوش کردن و منحرف نمودن حقیقت و سخن پردازی ندارند ولی اغلب اینطور نیست و مخصوصاً در جرائم غیر مشهود پس از مدتی قضیه مورد تعقیب واقع میشود و مدتی طول میکشد تا شاهد برای اداء شهادت احضار شود و در همین فاصله تأثیرات خارجی در نظریات شاهد دغغه میکند چون موجود اجتماعی در رابطه با افراد دیگر است هر چه را دیده عین آنرا اغلب نمیتواند پس بدهد زیرا پس از وقوع جرم شهرت مخصوصی در محیط جرم پیدا میشود و با اصطلاح قضیه ذهن بدهن میچرخد و در هر چرخشی اندکی اغراق بخود میگیرد و واقعه بصورت دیگری جلوه میکند در اینموارد لازم است اگر در محیط جرم فوراً حاضر شدید رفت و آمد شهود اصلی را بنقاط دیگر جلوگیری نمائید و ارتباط آنها را با سایر افراد ببرید و قدغن کنید اهالی آن محل بمحل دیگر نروند تا تحقیق شما خاتمه یابد و اگر با این تدابیر اقداماتی بعمل نیاورید تحقیقات مخلوط بدروغ و اغراق خواهید داشت زیرا احساسات هر شخصی در موقع گرفتن و بخاطر سپردن واقعه متغیر است و بر روی این تغییر دو حکایت مختلف از آنها در موقع تعریف قضیه بعمل میآید این اختلاف گوییها بگوش چندین نفر میرسد و ایجاد شهرت و مهمه مخصوصی مینماید و چون

بگوش شاهد اصلی میرسد مزوج با مشاهدات اولیه او شده و نتیجه دیگری در قواء دماغ او حاصل مینماید و ضمناً گاهی مخبرین جرائد هم برای خدمت نمائی خود و جاب مشتری با آب و تاب مخصوص جدیدتری شهرت را اذهان اهالی محل گرفته و انتشار میدهند و این بنوبه خود شهرت جدیدتری ایجاد میسازد و در حقیقت شاهد اصلی دارای خاطراتی که چکیده شهرت و مهمه ملی است میگردد و در موقع ادای شهادت آنرا بیان مینماید همیشه دقت کنید به بینید تاریخ وقوع جرم چه زمانی بوده و هر قدر مربوط به بیش تر باشد کمتر بآن ارزش دهید. در حین استماع شهادت مخصوصاً روابط اجتماعی او را تحقیق کنید و بفهمید شخص منزوی است یا اجتماعی. البته هر قدر اجتماعی تر باشد کمتر شهادتش قیمت دارد طبیعی است هر کس آنچه را می پندارد و فکر میکند علاقه مند است با اصرار و تعقیب مخصوصی همانرا بدیگری بفهماند و طرف را با خود هم عقیده سازد و در موقع استماع شهادت مواظب باشید تسلیم این اصرار نشوید نکته مهم دیگر برآ گوش زد میکنم و اینست که طبیعتاً هر مستنطقی عبارات و کلمات شاهد را تلخیص میکند و خلاصه اظهارات او را مینویسد یا آنچه را میگوید مطابق سلیقه خود بعبارات و افعال و متباد و خبر مخصوصی ثبت مینماید گاهی از زیاده گوئی و پر جانگی شهود خسته میشود و بعضی قسمتها را نمینویسد این اصول را دقت کنید و از انجام آنها خودداری نمائید مخصوصاً طرز شهادت شهود را مطابق عادت و نطق و سلیقه خود آنها با علامت و قید اطوار و حرکات آنها که مزوج با تبسم تعجب و لجاجت و اصرار و خشم و غضب و رقت و رأفت است ثبت کنید اصرار نداشته باشید هر چه از اول استنباط کرده اید تحقیق را روی آن پایه بریزید و جلو روید و بی جهت تقصیری را مدلل دارید زیرا همین عبارات و الفاظ شما تأثیرات غریبی در ذهن محکمه می بخشد و بعلاوه گاهی پایه تحقیق را طوری بریزید که دیگر عکس آنرا اگر واقعاً کشف شود عاجز از اثبات خواهید شد و وسط کار میمانید و بزحمت دوسیه را منحرف می نمائید گاهی گفتار شاهد نارسا است. تمام رضا لطفی